



La carn fresca d'Amadeu Fabregat, descongelada

Abans d'esdevenir el primer i polèmic director general de RTVV, i més tard un pròsper consultor audiovisual, un jove Amadeu Fabregat agità el panorama cultural dels 70 amb la publicació l'any 1974 de l'antologia 'Carn fresca. Poesia jove del País Valencià', reeditada ara, i d'un desfermat llibre, 'Falles folles fetes foc', premi Andròmina dels Octubre del 1973, pendent també de reedició.

Reportatge de Xavier Aliaga

Tot i que en els ambients periodístics valencians –per fer emprar una antiga expressió– és ben coneguda la seua al·lèrgia, garebé vampírica, a exposar-se als focus, el nom d'Amadeu Fabregat (Torreblanca, Plana Alta, 1948) torna a rodar. En alguns casos a desgrat seu: el tancament de RTVV, que Fabregat dirigí des de la seua creació, el 1988, fins l'any 1995, donà peu a balanços sobre una gestió no exempta

de punts negres –fou l'impulsor de la llista de paraules prohibides i d'una programació discutible i no molt generosa amb la llengua i la cultura del país– però indubtablement menys tòxica que la que vindria després amb el PP.

Abans de tot això, però, i de convertir-se en un pròsper –i molt discret– consultor del sector audiovisual, Fabregat tingué una primera vida cívica ben diferent de la posterior com a directiu televisiu. Als

inicis dels anys 70, un joveníssim Fabregat comença a fer forat com a crític literari a diverses publicacions com *Gorg*, *Destino* o *Serra d'Or*. La seua intel·ligència, perspicàcia i capacitat d'anàlisi no passen desapercebudes.

A més, l'any 1973 passa a la petita gran història cultural del País Valencià adjudicant-se el primer dels premis Andròmina dels Octubre amb *Assaig d'aproximació a 'Falles folles fetes foc'*, una novel·la impertinent –segons la seua pròpia definició no massa rebutjable– i provocadora, un colp de puny entre avantguardista i festiu en l'avorrit i esquitit sac de la narrativa valenciana d'aquell moment.

L'encàrrec de Sanchis Guarner

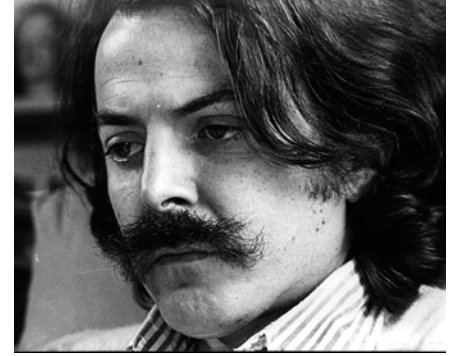
Abans de la publicació d'aquella novel·la, Manuel Sanchis Guarner, que aleshores dirigeix la desapareguda editorial Estel, encarrega a Fabregat la confecció d'una antologia poètica centrada en la producció del País Valencià. Els precedents eren escassos: *La poesia valenciana en 1930*, de Carles Salvador, *Antologia de la poesia valenciana* (1956), de Joan Fuster, *Poetes universitaris valencians* (1962), del mateix Sanchis Guarner i una edició bilingüe, *Anthology of Valencian Realist Poetry. Antologia de la Poesia realista valenciana* (1965), amb un text-manifest sobre el realisme polític valencià a càrrec de Lluís Alpera. Les dues darreres antologies formen part d'una no massa reeixida aplicació al País Valencià del programa realista de Josep Maria Castellet i Joquim Molas. Tret d'autors com Emili Rodríguez-Bernabeu, Carmelina Sánchez-Cutillas o el mateix Alpera, no hi ha continuïtat ni un nivell apreciable de publicació. Molts acaben abandonant la poesia.

Calia, doncs, actualitzar la panoràmica i veure què es feia en el subsòl literari valencià. I l'editorial Estel impulsa una antologia que encarrega "amb bon ull a Amadeu Fabregat, un periodista jove, culte, iconoclasta i amb olfacte, que va saber captar els diversos corrents poètics que fluïen per la València de principis dels anys setanta", explica el crític Francesc Calafat en la introducció a la reedició de *Carn fresca*. "Fabregat tingué l'habilitat de projectar la imatge d'una poesia incipient, però potent i explosiva, i que, a més, era la punta d'un iceberg d'un clima poètic molt més extens", rebla Calafat.

Fabregat es posa a la feina amb rigor. Fa un més que apreciable estudi històric i,



CARN FRESCA. A la pàgina anterior, Amadeu Fabregat, arreplegant el seu premi Andròmina. A l'esquerra, Rafael Ventura-Melià, que deixà els versos per dedicar-se al periodisme, i Josep Lozano, que acabà reeixint poderosament com a novel·lista. Baix, Josep Piera, la trajectòria més sòlida i reconeguda entre els antologats de *Carn Fresca*. I les portades del *Falles folles fetes foc* i la reedició de l'antologia.



després d'arreplegar propostes poètiques d'ací i d'allà, amb material de vint-i-tres poetes, selecciona una desena d'autors, en l'entorn de la trentena d'anys o menys, i els divideix en dos blocs.

Així, hi ha una primera part "dedicada al seguiment del realisme valencià", amb Josep Lluís Fos, Domènec Canet, Jesús Huguet i Josep Lozano. L'antologador, que té la intenció, com explica Calafat, de "jubilar el realisme", adverteix que "no trobarem per cap banda el mestratge dels poetes del 62, ni tampoc els postulats que Alpera propugnava".

I una segona part en la qual s'apunta l'inici "d'una nova poesia al País Valencià", amb autors com ara Josep Piera, Rafael Ventura-Melià, Vicent Franch, Josep Lluís Bonet, Joan Navarro i Salvador Jàfer. Un grup que representa un canvi estètic,

unes noves intencions expressives, amb més exploració del llenguatge i les seues possibilitats.

Conjugar ambdues posicions era difícil, "un joc de riscos que es mou en la corda fluixa de l'equivocació, ja que dansa en el pèndol de negar i d'apostar. I aquell risc és assumit en l'antologia. L'esquema que hi fa servir és demolidor", apunta Calafat. Així, presenta els autors del primer grup com a escriptors comarcals. Els altres, tot i la seua procedència, viuen a la ciutat, són universitaris i tenen major preocupació pels aspectes formals de la llengua. Un maniqueisme evident, atès que Domènec Canet, un dels autors més interessants de la primera part, viu a Berlín. I com ressalta Calafat, la manca d'un coneixement profund de l'idioma "es trobava en la sabata literària de tots".

Comptat i debatut, el llibre té l'interès indubtable de captar un moment literari i històric. I dels autors presents en l'antologia, com a mínim hi ha dues carreres poètiques de gran volada, sobretot les de Josep Piera, en diversos gèneres, a més, i la de Joan Navarro, esplèndid i prolífic en la seua producció els darrers temps. Uns altres autors com ara Jàfer o Huguet han anat publicant de manera intermitent. Hi ha qui deixà els versos. I en algun cas, canvià de gènere literari, en cap cas amb l'encert de Josep Lozano, un dels novel·listes amb més prestigi del País Valencià.

Un volum, al capdavant, que mereixia ser recuperat quatre dècades després amb la introducció esmentada i, a més, amb un més que interessant apèndix amb la important repercussió mediàtica i crítica que tingué el llibre en el seu moment, amb articles de Joan Fuster, Josep Iborra, Joan de Sagarra, o Pere Gimferrer, entre d'altres. També hi ha referències posteriors i alguna entrevista impagable amb un Fabregat ocurrent i provocador.

Al novembre, a més, hi ha prevista una edició especial de *Falles folles fetes foc*, també en Perifèric, amb una introducció i diversos estudis generats per l'obra. L'amistat de Fabregat amb els editors ha fet possible aquesta doble reedició. Però no esperen veure'l donant entrevistes ni fent tasques promocionals. Encara que no renega del seu passat -la descongelació d'aquella carn fresca i l'encesca de nou de la seua follia fallera en són la mostra-, el seu regne ja no és d'aquest món. •

